

Erklæring om investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Finansiell markedsdeltager (Navn og LEI)

Arbejdernes Landsbank

549300D6BJ7XOO03RR69

 Sammenfatning

Arbejdernes Landsbank, 549300D6BJ7XOO03RR69, tager hensyn til de væsentligste negative indvirkninger af sine investeringsbeslutninger på bæredygtighedsfaktorer. Denne erklæring er den konsoliderede erklæring om de væsentligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fra Arbejdernes Landsbank.

Denne erklæring om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer omfatter referenceperioden fra den 1. januar 2024 til den 31. december 2024.

Rammerne for bankens arbejde med investeringsbeslutningers negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fastlægges i bankens "Politik for ansvarlige investeringer" og "Erklæring om væsentligste negative bæredygtighedspåvirkninger", hvori processen for identificering og prioritering af de vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger og -indikatorer beskrives. Politikkerne er godkendt af bankens bestyrelse. Ansvar for den løbende anvendelse af politikkerne er placeret hos chefen for AL Markets Kapitalforvaltning.

Banken samarbejder tæt med danske investeringsforeninger, der deler bankens værdier om bæredygtighed og ansvarlighed. Disse samarbejdspartnere integrerer bæredygtighedsaspekter i deres porteføljepleje og investeringsbeslutninger, og samarbejdspartnere arbejder ved deres aktive ejerskab for at reducere negative indvirkninger og sikre langsigtet værdiskabelse. Banken foretager også direkte investeringer på kundernes vegne.

I erklæringen rapporterer banken på hver af de obligatoriske indikatorer samt to frivillige indikationer for negativ indvirkning på bæredygtighed for investeringer på kundernes vegne. De enkelte datapunkter ledsages af forklaringer og uddybning af, hvordan banken arbejder med datapunkterne ift. underliggende investeringer.

De anvendte beholdninger, baseret på de 4 kvartaler i 2024, stammer fra investeringer på kundernes vegne vedrørende pensionsmidler og frie midler i Arbejdernes Landsbank.

En vigtig del af bankens tilgang til bæredygtighed er screening af investeringernes negative bæredygtighedsvirkninger og aktivt ejerskab. I forbindelse med investeringsprocessen gennemgås og evalueres potentielle investeringers påvirkning på bæredygtighedsområder, og beslutninger tages baseret på disse vurderinger. Hvis der identificeres utilfredsstillende bæredygtighedsvirkninger, kan det vælges at undlade investering, eller økonomiske aktiviteter kan påvirkes gennem dialog eller stemmeafgivelse på generalforsamlinger på kundernes vegne.

I banken har det igennem flere år været vurderingen, at drivhusgasemissioner repræsenterer den vigtigste negative indvirkning på bæredygtighedsfaktorer, på grund af de omfattende mulige konsekvenser af klimaforandringer. I flere af bankens investeringsprodukter og hos flere af bankens samarbejdspartnere er der fokus på reduktion af CO2-udledning.

Banken prioriterer alt efter sammenhængen indikatorer baseret på deres relevans, tilgængelighed og nøjagtighed. Datakvalitet er afgørende for at træffe velinformerede beslutninger og vurdere virksomheders bæredygtighedspræstationer korrekt. Bankens ønsker at anvende data af høj kvalitet fra troværdige kilder og har på denne baggrund valgt at benytte data fra ESG-dataleverandøren MSCI. Bankens må konstatere, at der på en række datapunkter, herunder biodiversitet, udledninger til vand og farligt affald, er mindre god datakvalitet til rådighed, end det er tilfældet ved fx CO2-emissioner, energi og kønsdiversitet i bestyrelser.

Generelt stiller banken krav om, at de udpegede samarbejdspartnere har tilsluttet sig overholdelse af adfærdskodekser for ansvarlig forretningsskik og internationalt anerkendte standarder for due diligence og rapportering. Alle samarbejdspartnere, som anvendes ved porteføljepleje og puljeløsninger, har fx tilsluttet sig FN's principper for ansvarlige investeringer (UN PRI), ligesom banken selv har tilsluttet sig UN PRI.

 Summary

Arbejdernes Landsbank, 549300D6BJ7XOO03RR69, considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of Arbejdernes Landsbank.

This statement on principal adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from 1 January 2024 to 31 December 2024.						
The framework for the bank's work on the principal adverse impacts of investment decisions on sustainability factors is defined in the bank's "Policy for Responsible Investments," and "Statement on Principal Adverse Sustainability Impacts." These documents outline the process for identifying and prioritizing the most significant negative sustainability impacts and indicators. The policies have been approved by the bank's board of directors. The responsibility for the ongoing application of the policies lies with the head of AL Markets Asset Management. The bank closely collaborates with Danish investment funds that share the bank's values regarding sustainability and responsibility. These partners integrate sustainability aspects into their portfolio management and investment decisions. The bank also makes direct investments on behalf of its clients. In this statement, the bank reports on each of the mandatory as well as two of the voluntary principal adverse impacts on sustainability factors calculated on investments made on behalf of clients. Each data point is accompanied by explanatory texts that elaborate on how the bank works with the data concerning underlying investments. The reported holdings, based on the four quarters of 2024, originate from investments made on behalf of clients concerning pension funds and free assets in Arbejdernes Landsbank. A crucial part of the bank's approach to sustainability is screening the negative sustainability impacts of investments and active ownership. The bank reviews and assesses the potential impacts of investments on sustainability and makes decisions based on these evaluations. If unsatisfactory sustainability impacts are identified, the bank may choose to refrain from investing or attempt to influence economic activities through dialogue or proxy voting on behalf of clients.						
For several years, the bank has assessed that greenhouse gas emissions represent the most significant adverse impact on sustainability factors, due to the extensive potential consequences of climate change. Several of the bank's investment products and partners focus on reducing CO ₂ emissions.						
Depending on the context, the bank prioritizes indicators based on their relevance, availability, and accuracy. Data quality is crucial for making well-informed decisions and accurately assessing companies' sustainability performance. The bank aims to use high-quality data from credible sources and has chosen to rely on data from the ESG data provider MSCI. The bank acknowledges that certain data points, such as biodiversity, water emissions, and hazardous waste, have lower data quality available compared to CO2 emissions, energy, and gender diversity on boards.						
In general, the bank requires that its designated partners adhere to codes of conduct for responsible business practices and internationally recognized standards for due diligence and reporting. All partners used for portfolio management have, for example, committed to the United Nations' Principles for Responsible Investment (UN PRI), just as the bank itself has committed to UN PRI.						
Beskrivelse af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer						
Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2024	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
KLIMARELEREDE OG ANDRE MILJØRELEREDE INDIKATORER						
Drivhusgas-emissioner	1. Drivhusgasemissioner	Anvendelsesområde 1- drivhusgasemissioner	Tons CO2	Tons CO2	Der er CO2-data til rådighed for ca. 95% af bankens investeringer på kundernes vegne. CO2 og energi-forbrug er afgørende for investeringernes klimapåvirkning. Udviklingen fra 2023 til 2024 er - for alle PAI - påvirket af flere forhold: - udvikling i PAI'en på de underliggende investeringer - køb og salg i porteføljen, som kan være motiveret af ESG-hensyn såvel som mere klassiske finansielle hensyn. - stigninger og fald i markedsværdien i de enkelte poster i porteføljen, på grund af skiftende aktiekurser, rente, valuta m.v. - for absolutte PAI'ere så som PAI 1 (tons CO2) er der sket en mindre stigning i den samlede formue (i intervallet 5%-10%), hvilket alt andet lige vil medføre en tilsvarende stigning i udledt CO2.	Anvendelsesområde 1, 2 og 3 kaldes også scope 1, 2 og 3. Scope 1 er direkte emissioner, fx fra virksomhedens køretøjer og forbrænding på eget produktionsanlæg. Scope 2 er primært emissioner fra den strøm, virksomheden bruger. Kapitalforvaltningen fortsætter med engagement i investeringsmodtagende virksomheder for at fremme overgangen til vedvarende energikilder. Scope 3 er øvrige emissioner i virksomhedens værdikæde forbundet med virksomhedens aktiviteter, fx udledninger fra råstoffer eller halvfabrikata, eller anvendelse af produkter efter salg. Banken anerkender kompleksiteten af Scope 3-udledninger og forventer fremadrettet forbedringer i datakvaliteten på navnlig dette område.
		Anvendelsesområde 2- drivhusgasemissioner	72.823	86.044		
		Anvendelsesområde 3- drivhusgasemissioner	21.225	26.811		
		Anvendelsesområde 3- drivhusgasemissioner	609.152	669.134		
		Drivhusgasemissioner i alt	703.200	781.988		
	2. CO2-aftryk	CO2-aftryk	Tons CO2/mio. EUR investeret	Tons CO2/mio. EUR investeret		
		207,1	256,3			

	3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet	Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet	Tons CO2/mio. EUR indtægter 609,4	Tons CO2/mio. EUR indtægter 741,4	Udviklingen fra 2023 til 2024 viser et fald i udledte tons CO2 på baggrund af de samlede investeringer, hvor der endda som nævnt, er sket en mindre stigning den samlede markedsværdi. Den samlede vægt af udledt CO2 er faldet med omkring 10 procent, mens udledningen sat i relation til hhv. investerede mio. EUR og omsætning i investeringsmodtagende virksomheder er faldet med omkring 20%. En stor del af faldet skyldes, at de investeringsmodtagende selskaber rent faktisk udleder mindre CO2. Samtidig indebærer kapitalforvaltningen et fortsat skift mod virksomheder med lavere udledninger og en tilpasning til vores samarbejdspartners forpligtelser under Net Zero Asset Managers-initiativet. Dette sker til trods for, at der nu er data på enkelte selskaber med forholdsvis høj udledning (fx Dansk Skibskredit), hvilket ikke var tilfældet for opgørelsen 2023.	Der arbejdes efter en målsætning om at reducere emissionerne og støtte den grønne omstilling. I kapitalforvaltnings-processen sammenlignes CO2 inden for en branche, og udsigterne til fremtidig CO2 for en investering vurderes.
	4. Eksposering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	Andel af investeringer i virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	2,8%	2,9%		Der anvendes i en del sammenhænge ekskludering af virksomheder, som fx har en betydelig omsætning i kul, eller som har boreri i Arktis, samtidig med at der i det hele taget er opmærksomhed ift. investeringer i virksomheder, som er aktive i sektoren for fossile brændstoffer. Der lægges i denne sammenhæng vægt på omstillingsplaner. CO2 og energiforbrug indgår højt prioriteret i hensynet til negative indvirkninger og aktivt ejerskab.
	5. Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi	Andel af investeringsmodtagende virksomheders forbrug af ikke-vedvarende energi og produktion af ikke-vedvarende energi fra ikke-vedvarende energikilder i forhold til vedvarende energikilder udtrykt i procent af de samlede energikilder	Forbrug 66,7% Produktion 57,2%	Forbrug 67,1% Produktion 47,3%	Designet af denne lovpligtige erklæring medfører, at banken lægger CO2-data sammen på tværs af virksomheder i vidt forskellige brancher.	Arbejdernes Landsbank indførte og offentliggjorde ved udgangen af 2023 målsætninger for bankens klimapåvirkning, og i dette indgår et planlagt markant fald i de samlede investeringers CO2-aftryk frem mod først 2030 og siden 2050.
	6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet A = Landbrug, skov og fiskeri B = Råstofudvinding C = Industri D = El, gas og varmeforsyning E = Vandforsyning F = Bygge og anlæg G = Handel og autoreparation H = Transport og opbevaring L = Fast ejendom	Energiforbrug i GWh pr. mio. EUR i indtægter for investeringsmodtagende virksomheder pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	GWh pr. mio. EUR indtægter A: 0,19 B: 1,14 C: 0,35 D: 1,72 E: 0,64 F: 0,15 G: 0,08 H: 0,97 L: 0,59	GWh pr. mio. EUR indtægter A: 0,00 B: 0,97 C: 1,53 D: 1,24 E: 0,60 F: 0,25 G: 0,09 H: 1,07 L: 0,70	Andel af produktion af ikke-vedvarende energi er steget omkring 10 procentpoints, hvilket skyldes generelle omlægninger i porteføljen og sammenholdt med udviklingen i underliggende selskaber. Kun en mindre del af selskaber producerer rent faktisk energi, hvorfor forskydninger i porteføljen kan have stor betydning, uden at der reelt er tale om en forværring i den reelle energiproduktion. Stigningen i energiforbrugsintensitet i landbrug (PAI6.A) er et udtryk for, at der nu er data til rådighed på selskaber i porteføljen, hvilket ikke var tilfældet i 2023.	Bankens samarbejdspartnere har tilsluttet sig Net Zero Asset Managers-initiativet og er forpligtet til netto nul i samlet omfang på tværs af aktiver under forvaltning (AuM) inden 2050.
Biodiversitet	7. Aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med anlæg/aktiviteter i eller tæt på biodiversitetsfølsomme områder, hvis disse investeringsmodtagende virksomheders aktiviteter har en negativ indvirkning på disse områder	5,53%	5,79%	Biodiversitet er et relativt nyt område inden for bæredygtighed. MSCI's tal på området kombinerer hvorvidt en virksomhed har operationer i biodiversitetssårbare områder, og om virksomheden er involveret i alvorlige miljøsager. Der er sket en forbedring i de tilgængelige data om biodiversitet, så flere virksomheder nu er dækkede.	Biodiversitet indgår i hensynet til negative indvirkninger og aktivt ejerskab, med forbehold for omstændighederne for datakvalitet og tilgængelighed. Gennem samarbejdspartnere støttes investeringsmodtagende virksomheder i at udvikle videnskabsbaserede mål og forbedre biodiversitetsrelaterede rapporteringer.
Vand	8. Udledning til vand	Ton udledning til vand, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	Tons/mio. EUR 0,04	Tons/mio. EUR 0,1	MSCI har en lav datadækning på dette område, under 5% af investerede midler. Banken ser i beregningen bort fra virksomheder, for hvilke der ikke er data. Der er typisk data inden for medicinal- og kemikalieindustri med høje udledninger. Derved er tallet for PAI'en ikke nødvendigvis repræsentativt for de samlede investeringer. Udfordringen med datakvalitet betyder, at det fald der umiddelbart ses i måltallet ikke bør betragtes som signifikant.	Udledninger til vand indgår i hensynet til negative indvirkninger og aktivt ejerskab, med forbehold for omstændighederne for datakvalitet og tilgængelighed. Gennem samarbejdspartnere overvåges potentielle overtrædelser af internationale miljøstandarder gennem regelmæssige screeninger.

Affald	9. Andel af farligt affald og radioaktivt affald	Ton farligt affald og radioaktivt affald, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	Tons/mio. EUR 0,8	Tons/mio. EUR 1,5	MSCI har en lav datadækning på dette område, på omkring en fjerdedel af investerede midler. Banken ser i beregningen bort fra virksomheder, for hvilke der ikke er data. Virksomheder uden væsentlige udledninger af farligt og radioaktivt affald vil typisk ikke prioritere at levere data på dette område; og derfor er tallet for PAI'en ikke nødvendigvis repræsentativt for de samlede investeringer. Den betydelige reduktion i genereringen af farligt affald tyder på en forbedring i miljøpraksisser blandt investeringsmodtagende virksomheder.	Farligt affald og radioaktivt affald indgår i hensynet til negative indvirkninger og aktivt ejerskab, med forbehold for omstændighederne for datakvalitet og tilgængelighed. Forvalteren vil fortsætte med at fremme strategier for cirkulær økonomi, hvor det er relevant.
INDIKATORER VEDRØRENDE SOCIALE OG PERSONALEMÆSSIGE SPØRGSMÅL SAMT RESPEKT FOR MENNESKERETTIGHEDERNE OG BEKÆMPELSE AF KORRUPTION OG BESTIKKELSE						
Sociale og personalemæssige spørgsmål	10. Overtrædelser af FN's Global Compact-principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der har været involveret i overtrædelser af FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	0,0%	0,1%	MSCI har høj datadækning på dette område; omkring 95% af de investerede midler. Tallet for PAI11 (mangel på processer og overholdelsesmekanismer for Global Compact / OECD) er påvirket af, at en del af investeringerne i dansk realkredit er markeret som manglende processer og overholdelsesmekanismer, hvilket ikke er udtryk for en reel risiko for manglende efterlevelse af de formål, som Global Compact / OECD adresserer.	Som beskrevet under "internationale standarder", vil investeringer i de fleste sammenhænge gennemgå en normbaseret screening for brud på overtrædelser af FN's Global Compact-principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder. Overtrædelser indgår i hensynet til negative indvirkninger og vil i særligt mange tilfælde udløse dialog som en del af det aktive ejerskab og i sidste ende frasalgs. Processer og overholdelsesmekanismer (PAI 11) ses som en mere fremadrettet indikator.
	11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact-principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden politikker for overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder eller mekanismer til behandling af klager med henblik på at imødegå overtrædelser af FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	18,5%	0,8%		
	12. Ukorrigeret lønforskel mellem kønnene	Gennemsnitlig ukorrigeret lønforskel mellem kønnene i de investeringsmodtagende virksomheder	12,8%	14,4%	Forskellen mellem mandlige og kvindelige lønmodtageres gennemsnitlige bruttotimeløn, udtrykt i procent af mandlige lønmodtageres gennemsnitlige bruttotimeløn. Datatilgængeligheden på dette område er begrænset; omkring 50% af de investerede midler.	Ukorrigeret lønforskel indgår i hensynet til negative indvirkninger og aktivt ejerskab, med forbehold for omstændighederne for datakvalitet og tilgængelighed.
	13. Kønsdiversitet i bestyrelsen	Forhold i gennemsnit mellem kvindelige og mandlige bestyrelsesmedlemmer i de investeringsmodtagende virksomheder, udtrykt i procent af alle bestyrelsesmedlemmer	37,0%	38,6%	Datatilgængeligheden på dette område er god; omkring 95% af de investerede midler. Tallet skal læses som at der i en gennemsnitsbestyrelse sidder 37% kvinder og 63% mænd. Der er tale om en tilbagegang ift. sidste år.	Kønsdiversitet indgår i hensynet til negative indvirkninger og aktivt ejerskab. Banken lægger vægt på lige repræsentation af kønnene, og ser det også som en fordel for en virksomhed at have en diversificeret bestyrelse.
	14. Eksponering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er involveret i fremstilling eller salg af kontroversielle våben	0,015%	0,003%	Datatilgængeligheden på dette område er god; omkring 95% af de investerede midler. Banken konstaterer en stigning i indikatoren, dog stadig på et meget lavt niveau. Årsagen til at tallet ikke er præcist 0% ligger ikke i direkte investeringer, men i fonde.	Både banken og bankens samarbejdspartnere har et generelt forbud mod at investere i virksomheder involveret i produktion af kontroversielle våben såsom landminer, klyngevåben, biologiske våben, kemiske våben samt atomvåben, der ikke er omfattet af traktaten om ikke-spredning af kernevåben.

Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2024	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Miljømæssige	15. Drivhusgasintensitet	Investeringsmodtagende landes drivhusgasemissionsintensitet	Tons CO2/mio. BNP EUR 186	Tons CO2/mio. BNP EUR 211	Udregnet fortrinsvis på baggrund af beholdninger i statsobligationer. Tallet for danske statsobligationer ligger på 112 tons CO2/mio. BNP EUR. Direkte investeringer er udelukkende i danske statsobligationer, mens der gennem fonde også er investeringer i andre landes statsobligationer. Faldet i tallet drives af øgede direkte investeringer i danske statsobligationer.	Drivhusgasintensitet for stater indgår i hensynet til negative indvirkninger, herunder køb og frasalg.
Sociale	16. Investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder	Antallet af investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder (absolut tal og relativt tal divideret med alle investeringsmodtagende lande) som omhandlet i internationale traktater og konventioner, FN's principper og i givet fald national lovgivning	4 lande	5 lande	De 4 lande er Kina, Libanon, Tyrkiet og Guatemala. De 3 førstnævnte lande var også på listen sidste år, mens Guatemala optræder for første gang. Der er ift. sidste år ikke længere beholdninger for Tunesien, Venezuela. Beholdningerne er igennem fonde, og der kan være tale om forholdsvis små investerede midler.	Lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder indgår i hensynet til negative indvirkninger, herunder køb og frasalg. Banken sikrer sig, at ingen investeringer på kundernes vegne er i konflikt med FN- og EU-sanktioner.
			6,25%	0,81%	Procentsatsen er udtryk for en division mellem antallet af de 4 førnævnte lande og de 64 lande der i alt er repræsenteret igennem investeringer. Det er en helt anderledes metode end sidste år.	
Indikatorer for investeringer i fast ejendom						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2024	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Fossile brændstoffer	17. Eksponering for fossile brændstoffer via fast ejendom	Andel af investeringer i fast ejendom, der er involveret i udvinding, oplagring, transport eller fremstilling af fossile brændstoffer	n/a	n/a	Banken foretager ikke direkte investeringer i fast ejendom som en del af forvaltning af kundernes midler.	
Energieffektivitet	18. Eksponering for energiineffektiv fast ejendom	Andel af investeringer i energiineffektiv fast ejendom	n/a	n/a		
● Andre indikatorer for de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2024	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder						
KLIMARELATEREDE OG ANDRE MILJØRELATEREDE INDIKATORER						
Emissioner	2.4 Investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner med henblik på tilpasning til Parisaftalen	43,2%	61,0%	Datatilgængeligheden på dette område er god; over 95% af de investerede midler. En del realkreditudstedelser betragtes af vores dataleverandør som værende uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner, hvilket trækker ned i tallet.	Som beskrevet under de første indikatorer om klimarelaterede og andre miljørelaterede indikatorer, lægger banken vægt på omstillingsplaner.

INDIKATORER VEDRØRENDE SOCIALE OG PERSONALEMÆSSIGE SPØRGSMÅL SAMT RESPEKT FOR MENNESKERETTIGHEDERNE OG BEKÆMPELSE AF KORRUPTION OG BESTIKKELSE

Menneske-rettheder	3.14 Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettigheds-relaterede problemer og hændelser	Antal tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser i forbindelse med de investeringsmodtagende virksomheder, på grundlag af et væglet gennemsnit	0,000722	0,000000	De mange decimaler i PAI-tallet dækker over, at banken udregner kundernes ejerandel af antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser. Der er tale om ejerskab, som indgår i fonde, i meget små andele af konkrete investeringsmodtagende virksomheder.	Identificerede tilfælde indgår i hensynet til negative indvirkninger og aktivt ejerskab.
--------------------	--	---	----------	----------	---	--

● **Beskrivelse af politikker for identifikation og prioritering af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer**

Bankens væsentligste politikker for identifikation og prioritering af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer udgøres af "Politik for ansvarlige investeringer" og af "Erklæring om væsentligste negative bæredygtighedspåvirkninger". I disse dokumenter beskrives processen for identificering og prioritering af de vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger og -indikatorer.

Politikken er senest godkendt af bestyrelsen for A/S Arbejdernes Landsbank den 17. juni 2025. Politikken opdateres og godkendes af bankens bestyrelse på årlig basis. Ansvar for den løbende anvendelse af politikken er placeret hos chefen for AL Markets Kapitalforvaltning.

Dokumenterne beskriver, hvordan banken integrerer miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold (ESG) i investeringsanalyse- og beslutningsprocesser. Hermed menes, at banken og samarbejdspartnere, udover finansielle nøgletal, også baserer investeringsbeslutninger på en vurdering af virksomhedens ageren inden for miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold. Dette gør banken både for at beskytte kundernes investeringer ift. bæredygtighedsrisici, og for at beskytte miljø og mennesker, som kan blive påvirket af de økonomiske aktiviteter der investeres i.

Arbejdernes Landsbank gennemfører en stor del af investeringer på kundernes vegne igennem investeringsforeninger, som forvaltes af danske investeringsforvaltere med en håndtering af bæredygtighed, der er forenelig med bankens værdier om bæredygtighed og ansvarlighed. Det betyder, at banken i praksis lægger forvalternes hensyntagen til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer til grund, når vi tager investeringsbeslutninger på vegne af kunderne. Investeringsforeninger indeholder hundredvis af underliggende investeringer. Disse forhold er afgørende for, at forklaringer og foranstaltninger i denne erklæring er holdt på et forholdsvist højt abstraktionsniveau. Samtidig foretager banken også direkte investeringer på kundernes vegne, dog for en mindre del af de investerede midler, og i høj grad i danske realkreditobligationer.

Banken anser screening af investeringernes negative bæredygtighedsvirkninger som et meget vigtigt redskab i arbejdet med bæredygtighed i investeringsbeslutningsprocesser. Dette kommer til udtryk både ved analysen før investering, og løbende efterfølgende så længe investeringen fortsætter. Utilfredsstillende negative bæredygtighedsvirkninger kan medføre, at en investering helt undlades. For eksisterende investeringer kan utilfredsstillende negative bæredygtighedsvirkninger medføre, at den økonomiske aktivitet søges påvirket ved fx dialog eller stemmeafgivelse ved generalforsamlinger, i de fleste tilfælde igennem bankens samarbejdspartnere. Hvilke negative bæredygtighedsvirkninger, der er prioriteret i forskellige sammenhænge, afhænger blandt andet af relevans, tilgængelighed og datakvalitet. I sidste ende kan utilfredsstillende negative bæredygtighedsvirkninger medføre, at en investering afvikles. Negative bæredygtighedsvirkninger håndteres balanceret i forhold til hensynet til afkast og risiko ved investeringen på kundens vegne.

I udvælgelsen af indikatorer ud over de obligatoriske, har banken lagt vægt på, at indikatorerne giver indsigt omkring væsentlige påvirkninger af miljømæssige og sociale forhold, på de porteføljer som banken opererer med. Samtidig har banken taget i betragtning, om der er data til rådighed i en rimelig kvalitet.

Indikatoren "2.4. Investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner" er udvalgt, da denne indikator er særligt fremadskuende. Initiativer til reduktion af emissioner burde medføre en langsigtet reduktion af CO2 og er på den måde et vigtigt supplement til de obligatoriske CO2-indikatorer. Bankens betragter fremadrettede CO2-reduktioner som afgørende for at undgå alt for ødelæggende temperaturstigninger og klimadestabiliseringer globalt. Samtidig har banken i forbindelse med sit arbejde med FN's principper for ansvarlige investeringer (UN PRI) konkluderet, at klima er et helt afgørende område, hvorpå banken påvirker sine omgivelser. Bankens er bevidst om, at tilstedeværelsen af planer og initiativer ikke nødvendigvis garanterer en vellykket reduktion, samt at planer og initiativer kan have meget forskellige ambitionsniveauer.

Valget af indikatoren "3.14. Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser" er et udtryk for bankens prioritering af respekt for menneskerettigheder, da overholdelse af menneskerettigheder er et fundamentalt og globalt ufravigeligt vilkår for klodens befolkning. Bankens er bevidst om, at der kan være menneskerettighedskrænkelser, som ikke fanges i dataopsamlingsprocessen.

Banken supplerer alle de nævnte indikatorer med:

- ESG-ratings fra dataudbyderen MSCI. Disse ratings sammenholder en lang række bæredygtighedsrelaterede faktorer. Banken ser mere positivt på en virksomhed med en høj ESG-rating og er modsat mere tilbageholdende ved en virksomhed med lav ESG-rating. ESG-ratings giver en god indikation på bæredygtighedsrisici omkring en investeringsmulighed.
- Hvordan porteføljens værdi kan blive påvirket ved to forskellige klimascenarier.
- Investeringsmodtagende virksomheders tilslutning til Science Based Targets Initiative (SBTI).
- Udregning af "Implied temperature rating" for investeringsmodtagende virksomheder, det vil populært sagt sige, hvilken temperaturstigning der vil være, hvis alle opfører sig lige som den investeringsmodtagende virksomhed.
- Bidrag til FN's 17 verdensmål opsummeret af dataudbyderen MSCI. Banken ser mere positivt på en virksomhed med positive bidrag, og er modsat tilbageholdende ift. en virksomhed, som ved sine aktiviteter har en negativ effekt på FN's verdensmål.

Banken anvender i denne erklæring bæredygtighedsdata fra den anerkendte internationale leverandør af ESG-data MSCI, suppleret med CO2-emissionsdata for realkreditobligationer offentliggjort af realkreditinstitutterne Nykredit, Realkredit Danmark, Jyske Realkredit, DLR og Nordea Realkredit. Denne rapportering indeholder seneste tilgængelige data medio juni 2025. Samme datakilder anvendes i investeringsprocessen og suppleres alt efter den underliggende investerings natur.

Banken arbejder på baggrund af en erkendelse af, at datakvaliteten af tilgængelige ESG-data i mange tilfælde er utilstrækkelig, og ikke alle datapunkter er tilgængelige for alle virksomheder. I takt med at nye rapporteringsforpligtelser træder i kraft, herunder blandt andet Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), samt øget efterspørgsel af data fra investorer, er det forventningen, at dataudbuddet bliver forbedret. Dette forventes at medføre, at datakvaliteten forbedres. Banken har vurderet, at samarbejdet med MSCI om leverancer af bæredygtighedsdata på bedst mulig måde understøtter en dækkende og kvalitativ tilvejebringelse af bæredygtighedsoplysninger om de virksomheder og stater, der investeres i – uanset om der er tale om indsamlede rapporterede data eller om estimerede data baseret på rimelige antagelser.

Politikker for aktivt ejerskab

Banken ser aktivt ejerskab som et vigtigt redskab til at fremme virksomheders langsigtede værdiskabelse og minimere risici relateret til bæredygtighedsrelaterede forhold samt finansielle risici for kunderne, efter investeringen er foretaget. Banken ser sig overordnet som en langsigtet investor.

Bankens arbejde med aktivt ejerskab er fastlagt i "Politik for ansvarlige investeringer for Arbejdernes Landsbank". Banken udvælger samarbejdspartnere og produktleverandører på investeringsområdet, f.eks. investeringsforeninger, blandt mange kriterier også ud fra et kriterie om, at bankens kunders formuer kan investeres ansvarligt og med et bæredygtigt aftryk. Et af fokuspunkterne er bl.a., at samarbejdspartneren via aktivt ejerskab understøtter udvikling og langsigtet værdiskabelse i de virksomheder, der investeres i.

Banken ser dialog som et vigtigt redskab i det aktive ejerskab. Stemmeafgivelse på generalforsamlinger bruges, hvor dialogen med virksomheden ikke viser tilstrækkelige fremskridt. I de tilfælde, hvor dialog eller stemmeafgivelse ikke fører til handling fra virksomhedens side, vil bankens samarbejdspartnere tage skridt til et frasalg og eventuelt placere virksomheden på eksklusionslisten. Stemmeafgivelse og dialog sker ofte i samspil med andre investorer.

Banken fører for nuværende ikke dialog med selskaber, hvori banken investerer direkte, og udfører ikke stemmerettigheder og andre rettigheder af basis af aktier. Dette valg er truffet på baggrund af, at banken kun placerer en mindre del af sine direkte investeringer på kundernes vegne i aktier, og at denne mindre del af de direkte investeringer sker i en bred diversificeret portefølje. Tilsvarende er investeringer i virksomhedsobligationer også en mindre og meget diversificeret del af porteføljen. Bankens direkte investeringer på kundernes vegne sker i højere grad i danske realkreditobligationer. Banken har ambitioner om på længere sigt at etablere processer for aktivt ejerskab ved direkte investeringer.

Banken iagttager udviklingen i negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer for investeringer på kunders vegne, også i forhold til hvordan relevante politikker i banken om nødvendigt kan udvikles til bedre at mindske de vigtigste negative indvirkninger.

Henvisninger til internationale standarder

Generelt stiller banken krav om, at de udpegede samarbejdspartnere alle har tilsluttet sig overholdelse af adfærdskodekser for ansvarlig forretningsskik og internationalt anerkendte standarder for due diligence og rapportering. Alle samarbejdspartnere, som anvendes ved porteføljehjælp og puljeløsninger, har tilsluttet sig FN's principper for ansvarlige investeringer (UN PRI). Arbejdernes Landsbank har selv tilsluttet sig UN PRI.

Det betyder, at disse produktleverandører er forpligtet til at integrere bæredygtighedsrelaterede faktorer i deres investeringsanalyser, beslutningsprocesser og deres arbejde med aktivt ejerskab. Det sætter dem i stand til at skride ind over for virksomheder, der bryder internationale love og normer for miljøbeskyttelse, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og bekæmpelse af korruption.

● Historisk sammenligning

Som det fremgår af tabellen, er der sket bevægelser på de fleste PAI – en del steder i positiv retning (særligt på det vigtige område om CO2-udledninger), og nogle steder i negativ retning. Generelt kommenteres dette i PAI-skemaet.

Som beskrevet i tabellen, er udviklingen fra 2023 til 2024 - for alle PAI - påvirket af flere forhold:

- Udvikling i PAI'en på de underliggende investeringer.
- Køb og salg i porteføljen, som kan være motiveret af ESG-hensyn såvel som mere klassiske finansielle hensyn.
- Stigninger og fald i markedsværdien i de enkelte poster i porteføljen, på grund af skiftende aktiekurser, rente, valuta m.v.

Udviklingen i PAI'en på de underliggende investeringer kan igen være drevet af flere forhold:

- Reelle forbedringer i den investeringsmodtagende virksomhed.
- Forbedring i datakvalitet og datadækning.
- Forbedringer i opgørelsesmetode hos dataleverandøren MSCI.

Banken har flere hundrede investeringer, og mange af disse er placeret i fonde, som igen har flere hundrede investeringer. Som sådan er det vanskeligt i dette format at præsentere udviklinger hos de enkelte specifikke virksomheder.

Bankens arbejde med at reducere skadevirkninger sker navnlig ved konkrete investeringsbeslutninger, hvor der er mulighed for at se dybere ind i PAI-tal for specifikke virksomheder, for at foretage sammenligninger (typisk inden for en bestemt sektor) og for at kombinere PAI-tal med andre og i nogle tilfælde mere kvalitative oplysninger.

● Disclaimer

Visse oplysninger indeholdt i nærværende materialer ("oplysningerne") stammer fra og tilhører ophavsretligt MSCI Inc., MSCI ESG Research LLC eller deres tilknyttede selskaber ("MSCI"), eller informationsudbydere (samlet "MSCI Parterne") og kan være brugt til at beregne scorer, signaler eller andre indikatorer. Oplysningerne er kun til internt brug og må ikke gengives eller udbredes helt eller delvist uden forudgående skriftlig tilladelse. Oplysningerne må ikke bruges til og udgør ikke, et tilbud om at købe eller sælge eller en promovning eller anbefaling af nogen værdipapirer, finansielle instrumenter eller produkter, handelsstrategier eller indeks, og de skal heller ikke tages som en indikation eller garanti for nogen former for fremtidig performance eller afkast. Nogle investeringsfonde kan være baseret på eller knyttet til MSCI-indeks, og MSCI kan blive kompenseret baseret på fondens aktiver under forvaltning eller andre parametre. MSCI har etableret en informationsbarriere/funktionsadskillelse mellem indekssresearch og visse udbudte oplysninger. Ingen af oplysningerne kan i sig selv bruges til at bestemme, hvilke værdipapirer der skal købes eller sælges, eller hvornår de skal købes eller sælges. Oplysningerne gives "som de er", og brugeren påtager sig hele risikoen for enhver brug, den måtte foretage eller tillade at blive foretaget af oplysningerne. Ingen MSCI-Parter garanterer originaliteten, nøjagtigheden og/eller fuldstændigheden af oplysningerne, og indestår ikke for nogen former for udtrykkelige eller underforståede garantier. Ingen MSCI-Parter skal have noget ansvar for fejl eller forsømmelser i forbindelse med nogen oplysninger i nærværende materialer, eller noget ansvar for direkte, indirekte, særlige, strafferetlige, følgeskader eller andre skader (herunder tab af fortjeneste), selv hvis det bliver underrettet om muligheden for sådanne skader.